

Brüssel, 11.7.2023
COM(2023) 433 final

2023/0279 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjonis võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2019/824

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjoni koosolekul võetav seisukoht ajavahemikuks 2024–2028 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ringhoovuse tuuni kaitse konventsioon

Ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni (edaspidi „CSBT konventsioon“) eesmärk on ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni komisjoni (edaspidi „CCSBT“) asutamise teel tagada ringhoovuse tuuni kaitse ja optimaalne kasutamine. Konventsioon jõustus 20. mail 1994.

EL on CCSBT laiendatud komisjoni liige, olles CSBST konventsiooni heaks kiitnud vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2015/2437¹.

2.2. Ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni komisjon

CCSBT on CSBT konventsiooni alusel asutatud organ ringhoovuse tuuni varu majandamiseks ja säilitamiseks liigi levikualal. Kuna konventsiooniga saavad ühineda riigid, on CCSBT loonud CCSBT laiendatud komisjoni, kuhu kuuluvad lisaks CCSBT liikmetele kalastusüksused ja EL. CCSBT laiendatud komisjon valmistab ette otsused, mille CCSBT seejärel ametlikult kinnitab. CCSBT meetmed ringhoovuse tuuni kaitsmiseks, majandamiseks ja optimaalseks kasutamiseks muutuvad ELi jaoks siduvaks.

ELil kui CCSBT laiendatud komisjoni liikmel on õigus osaleda otsuste tegemises ja nende üle hääletada. CCSBT võtab oma otsused vastu ühehäälselt.

2.3. CCSBT otsused

CCSBT on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja rakendusmeetmeid ning need on lepinguosalistele siduvad.

CSBT konventsiooni artikli 8 lõike 7 kohaselt jõustuvad meetmed kohe pärast CCSBT poolt vastu võtmist.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

ELi nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekul võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks ELi seisukohaga seotud üldpõhimõtted ja -suunised ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni talituste mitteametlike dokumentidega, mille kiidab heaks nõukogu.

CCSBT puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 14. mai 2019. aasta otsusega (EL) 2019/824, millega kehtestatakse ELi seisukoht CCSBTs ajavahemikuks 2019–2023. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka

¹ Nõukogu 14. detsembri 2015. aasta otsus (EL) 2015/2437 Euroopa Liidu ja siniuim-tuuni kaitse komisjoni (CCSBT) vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (mis käsitleb liidu liikmesust siniuim-tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjonis) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 366, 23.12.2015, lk 27).

CCSBT eripära. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks ELi seisukoht aastate kaupa.

Nõukogu otsusega (EL) 2019/824 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted, võttes arvesse ka eesmärke, mis on sätestatud komisjoni teatise ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta³. Lisaks kohandati sellega ka ELi seisukohta Lissaboni lepinguga.

Nõukogu otsusega (EL) 2019/824 nähakse ette, et ELi seisukoht vaadatakse läbi enne 2024. aasta aastakoosolekut. Seetõttu esitatakse käesolevas ettepanekus ELi seisukoht CCSBTs ajavahemikuks 2024–2028 ja sellega asendatakse nõukogu otsus (EL) 2019/824.

Käesoleva läbivaatamisega võetakse seoses kalapüügi arvesse Euroopa rohelist kokkulepet, eelkõige elurikkuse strateegiat,⁴ kliimamuutustega kohanemise strateegiat⁵ ja strateegiat „Talust taldrikule“⁶. Samuti võetakse arvesse plastistrateegiat⁷ ja nullsaaste tegevuskava⁸. Lisaks võetakse arvesse ookeanide rahvusvahelist majandamist käsitlevat ühisteatist⁹.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu“¹⁰.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020) 381 final).

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ (COM(2018) 28 final).

⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ (COM(2021) 400 final).

⁹ Ühisteatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile – ühisteatist ELi ookeanide majandamise tegevuskava kohta“ (JOIN(2022) 28 final).

¹⁰ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

CCSBT on lepinguga, st CSBT konventsiooniga ettenähtud organ.

Aktidel, mis CCSBT-l palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt CSBT konventsiooni artiklile 20 on need rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju ELi õigusaktide sisule, sh järgmistele aktidele:

- nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks¹¹;
- nõukogu määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks¹²; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹³.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta CSBT konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalsoiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta ELi nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalsoiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalsoiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse nõukogu otsus (EL) 2019/824, mis hõlmab ajavahemikku 2019–2023.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

¹¹ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

¹² ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹³ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ringhoovuse tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjonis võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2019/824

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 2015/2437¹ sõlmis Euroopa Liit ringhoovude tuuni kaitse konventsiooni (edaspidi „CSBT konventsioon“), millega loodi ringhoovude tuuni kaitse konventsiooni komisjon (edaspidi „CCSBT“).
- (2) CCSBT vastutab ringhoovude tuuni varu majandamise ja kaitse eest ringhoovude tuuni leviku alas. Kuna CSBT konventsiooniga saavad ühineda riigid, on CCSBT loonud CCSBT laiendatud komisjoni, kuhu kuuluvad lisaks CCSBT liikmetele kalastusüksused ja liit. CCSBT laiendatud komisjon valmistab ette CCSBT otsused, mille CCSBT ametlikult kinnitab. CCSBT võtab vastu ringhoovude tuuni kaitsmise, majandamise ja optimaalse kasutamise meetmed. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus oleksid keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarede kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste ressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajaliku taseme. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse ja majandamise meetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja

¹ Nõukogu 14. detsembri 2015. aasta otsus (EL) 2015/2437 Euroopa Liidu ja siniuim-tuuni kaitse komisjoni (CCSBT) vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (mis käsitleb liidu liikmesust siniuim-tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjonis) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 366, 23.12.2015, lk 27).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Peale selle on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärgi ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

- (4) Vastavalt elurikkuse strateegiale,³ kliimamuutustega kohanemise strateegiale⁴ ja strateegiale „Talust taldrikule“⁵ on äärmiselt tähtis kaitsta loodust ning panna seisva ökosüsteemide halvenemine ja nende seisundit parandada. Kliimamuutustest ja elurikkuse kadumisest tulenevad riskid ei tohi seada ohtu selliste kaupade ja teenuste kättesaadavust, mida heas seisundis mereökosüsteemid pakuvad kaluritele, rannikukogukondadele ja inimkonnale üldiselt.
- (5) Plastistrateegias⁶ osutatakse konkreetsetele meetmetele, mille abil vähendada plastikoguseid ja merereostust ning kalapüügivahendite kadumist merel või merre jätmist. Lisaks on nullsaaste tegevuskava⁷ eesmärk vähendada meres leiduva plastprügi kogust 50 % ja keskkonda sattuvat mikroplastikogust 30 %.
- (6) Ookeanide rahvusvahelist majandamist käsitleva ühisteatise⁸ kohaselt on ELi välistegevuse põhiprioriteediks kaitsta ja säilitada merekeskkonna elurikkust. EL on kõige silmapaistvam osaline piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja kogu maailma kalandusorganites. EL edendab seal kalavarude kestlikkust, soodustab usaldusväärsetel teaduslikel nõuannetel põhinevat läbipaistvat otsuste tegemist, tõhustab teadusuuringuid ja parandab nõuetele vastavust.
- (7) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel CCSBT koosolekul ajavahemikuks 2024–2028, kuna CCSBT kaitse- ja rakendusmeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020) 381 final).

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ (COM(2018) 28 final).

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ (COM(2021) 400 final).

⁸ Ühisteatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile – ühisteatis ELi ookeanide majandamise tegevuskava kohta“ (JOIN(2022) 28 final).

määrust (EÜ) nr 1005/2008,⁹ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403¹¹.

- (8) Praegu on CCSBT koosolekutel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega (EL) 2019/824¹². On asjakohane tunnistada kõnealune otsus kehtetuks ja kehtestada uus otsus ajavahemikuks 2024–2028.
- (9) Arvestades kalavarude seisundi muutumist ringhoovuse tuuni leviku alas ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arengutendentse, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne CCSBT koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2024.–2028. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel ringhoovuse tuuni kaitse komisjoni (CCSBT) laiendatud komisjoni koosolekutel võetav seisukoht on esitatud käesoleva otsuse I lisas.

Artikkel 2

CCSBT laiendatud komisjoni koosolekutel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt CCSBT laiendatud komisjoni 2029. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

Otsus (EL) 2019/824 tunnistatakse kehtetuks.

⁹ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁰ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

¹² Nõukogu 14. mai 2019. aasta otsus (EL) 2019/824, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel siniuim-tuuni kaitse konventsiooni laiendatud komisjonis (CCSBT) võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks 12. juuni 2014. aasta otsus liidu nimel CCSBT-s võetava seisukoha kohta (ELT L 134, 22.5.2019, lk 19).

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*